

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 30 mei 2023

Onderwerp: zienswijzen ambitiedocument recreatieschap Groengebied Amstelland

Kenmerk: 772861/2046697

Bijlagen: Ontwerpbesluit

1. Inleiding

Waarom deze Statenvoordracht

Op 24 november 2022 heeft het algemeen bestuur van het recreatieschap Groengebied Amstelland (GGA) het concept ambitiedocument vastgesteld. Nu wordt het ambitiedocument voor zienswijzen aangeboden aan de raden en Staten van de deelnemers van dit recreatieschap.

De voorgaande visie van het recreatieschap dateert van 2009 en vroeg dringend om actualisering. De huidige uitdagingen en accenten in het betreffende gebied zijn weergegeven in dit ambitiedocument. Het recreatieschap heeft bewust gekozen voor een ambitiedocument in plaats van een visie omdat de laatste jaren door deelnemers van het recreatieschap vergelijkbare visies (bijvoorbeeld provinciale visie Recreatie en Toerisme in 2021) zijn opgesteld. Dit ambitiedocument sluit dan goed aan op de reeds vastgestelde visies.

Doel van het ambitiedocument

Met dit ambitiedocument maakt recreatieschap GGA een krachtige sprong naar de toekomst. Het beheren en ontwikkelen van recreatie, natuur en landschap blijft net als in voorgaande jaren de primaire zorg. De komende 10 jaar legt GGA de lat echter ook hoger met een betere spreiding van de toegenomen recreatiedruk, het verbreden van het recreatief aanbod en een grotere biodiversiteit van flora en fauna: drie ambities die aansluiten bij het omgevingsbeleid van onze participanten.

Keuzes in dit ambitiedocument zijn gebaseerd op (omgevings)visies van provincie en gemeenten. Aan de hand van gesprekken worden de keuzes gemaakt om de prioriteiten van deze beleidsdocumenten in de tijd te plaatsen. De komende tien jaar heeft GGA drie ambities die geconcretiseerd worden in een uitvoeringsprogramma. De nieuwe ambities zijn geen grote beleidswijziging, maar eerder een herwaardering en aanscherping van de primaire doelen van de gemeenschappelijke regeling GGA:

1. Breder recreatief aanbod

Het toenemende aantal inwoners en veranderende behoeften vragen om aanpassing van de inrichting, beheer en onderhoud van het Groengebied. GGA streeft naar een toename van kwaliteit en het aantal voorzieningen en hierbij inspelen op veranderende leefstijlen. De aantrekkelijkheid van de groene buitenruimte neemt toe wanneer recreëren kan beginnen bij de voordeur.

2. Betere spreiding van de recreatiedruk

De toenemende druk op de gebieden vraagt om meer ruimte voor recreatie. Het Groengebied streeft naar versterking van de draagkracht van de gebieden. Daarvoor zijn zonering, logische verbindingen en het benutten van landschappelijke inrichtingselementen van grote waarde.

3. Meer biodiversiteit

Biodiversiteit staat onder druk. GGA streeft naar versterking van biodiversiteit. Door actieve samenwerking met partners en natuurinclusief beheer en onderhoud levert zij een bijdrage.

Financiële consequenties van de ambities

Deze doelen zijn haalbaar, en zullen hoog scoren bij recreanten, maar het is uitermate belangrijk om te vermelden dat GGA ze alleen kan realiseren met een passende financiering door de participanten. De genoemde doelen vereisen niet alleen aanvangsinvesteringen, maar ook intensievere vormen van beheer, handhaving en toezicht in de jaren daarna. Dat geldt overigens ook voor het verhogen van de biodiversiteit: in tegenstelling tot wat weleens wordt gedacht is een rijke flora en fauna meestal het resultaat van intensief behoedzaam beheer en niet het resultaat van de 'natuur haar gang laten gaan'.

Participatie door middel van Swipocratie

Het bestuur van GGA vindt het belangrijk dat bezoekers van de gebieden, omwonenden en andere betrokkenen niet alleen geïnformeerd worden over de plannen, maar juist ook de ruimte krijgen om te vertellen wat ze graag anders of beter willen zien. Hiervoor is Swipocratie ingezet; een online tool waarmee stakeholders eenvoudig en snel hun mening kunnen geven op hun smartphone. Het is ontwikkeld zodat iedereen op een laagdrempelige manier deel zijn of haar mening kan geven. Deelnemers vegen/swipen in 2 minuten door beelden en stellingen over ambities, inrichting en gewenste toekomstbeelden.

Bijgevoegd is een infographic met de resultaten van deze publieksraadpleging. De raadpleging is een opstapje naar een behoefte- en waarderingsonderzoek voor GGA dat in 2024 ingezet gaat worden als nulmeting voor het toekomstige uitvoeringsprogramma.

In de periode 16 februari – 1 maart 2023 hebben 617 bezoekers hun mening en wensen gegeven over het gebruik en de inrichting van GGA via de Swipocratie-app. Om de bevraging zo goed mogelijk onder de aandacht te brengen is:

- Een stakeholderslijst opgesteld met participatieadviseurs van de deelnemende gemeenten;
- Een bericht op sociale kanalen van het recreatieschap geplaatst met oproep om mee te doen aan Swipocratie;
- Oproep gedaan aan de bestuursleden en hun adviseurs om in hun omgeving mensen op te roepen en gebruik te maken van eigen kanalen om de Swipocratie onder de aandacht te brengen;
- Advertentieruimte aangekocht in 4 huis-aan-huisbladen: Amstelveens Nieuwsblad, Weekblad voor Ouder-Amstel, DiemerNieuws en Weesper Nieuwsblad (de huis-aan-huisbladen van Amsterdam, Zuid! en Zuidoost en Meer, zijn helaas alleen maandelijkse edities).

53% van de deelnemers hebben de vragen ingevuld voor de Amstelscheg, 35% voor de Natuurzoom en 12% voor de Diemerscheg. Een greep uit de resultaten:

- 90% kan overal goed komen in de gebieden;
- 88% voelt zich veilig in de gebieden;
- 68% van de respondenten vindt het horeca aanbod in de Natuurzoom onvoldoende, t.o.v. 43% over alle deelgebieden.

Uitvoering

Op basis van het ambitiedocument wordt vervolgens een apart Uitvoeringsprogramma 2023-2033 opgesteld. Daarin staan tal van concrete projecten beschreven. Het programma zal kansen bieden om het botsen van belangen tegen te gaan, kansen te creëren en samenwerking met partners en bevolking te optimaliseren. Anders dan een ambitiedocument heeft het uitvoeringsprogramma een adaptief karakter; het beweegt voortdurend mee met voortschrijdend inzicht en onverwachte ontwikkelingen. Daarom wordt het uitvoeringsprogramma elk najaar herijkt aan actuele inzichten, met dit ambitiedocument als tienjarig ankerpunt.

Voorgestelde zienswijze Provincie Noord-Holland

Wij kunnen ons vinden in het concept ambitiedocument 'Sprong naar de toekomst 2023-2033 van het recreatieschap GGA'. Het ambitiedocument is in lijn met de provinciale visie Recreatie & Toerisme.

Wij stellen u voor met het concept ambitiedocument in te stemmen onder voorbehouden van:

- de uitwerking van het ambitiedocument voor de provincie geen extra deelnemersbijdrage betekent en;
- bij (nieuwe) ontwikkelingen de gemeentelijke en provinciale ruimtelijke plannen, wet- en regelgeving op het gebied van natuur leidend zijn en deze gerespecteerd dienen te worden.

2. Doelstellingen en evaluatiecriteria

Vanuit bestuurlijk, beleidsmatig en financieel oogpunt is het van belang dat er aandacht is voor verbonden partijen waar de provincie een financiële en/of bestuurlijke relatie mee heeft. De provincie Noord-Holland neemt deel aan de gemeenschappelijke regeling van GGA.

De recreatieschappen zijn opgericht om laagdrempelige recreatie dicht bij de stedelijke bebouwing mogelijk te maken. De recreatieschappen worden gefinancierd door de bijdragen van de participanten en uit huur- en pachtopbrengsten.

3. Financiering, communicatie en (burger)participatie

Financiering

Voor dit ambitiedocument wordt nu geen aanvullende bijdrage aan de provincie gevraagd. Een gezonde financiële positie van het recreatieschap is essentieel voor een goed beheer en toezicht op recreatieve plekken en routes, een rijke natuur en aantrekkelijk landschap. Financiële sturingsmogelijkheden zitten vooral in de Kadernota van het recreatieschap waarin het Groengebied accenten en prioriteiten legt voor het reguliere beheer- en onderhoud. De Kadernota wordt elk najaar besproken met de participanten, waarbij mogelijkheden worden geboden om daar zienswijzen op in te dienen. Keuzescenario's als 'nieuw voor oud', onderhoud intensiveren versus afbouwen, of de inkomstenkant versterken door het aanwijzen van ontwikkelruimte: ze behoren allemaal tot de beslisruimte.

Middelen voor de uitvoering van Ambities

Het recreatieschap licht in het voorliggende document toe dat voor de komende 10 jaar nu een belangrijke financiële kwestie op tafel ligt. Het Groengebied vindt de aanpak van de drie ambities belangrijk. De snelle verstedelijking van de omgeving leidt tot een fors grotere druk op de deelgebieden, met steeds meer bezoekers en een navenant zwaardere beheertaak. Met het huidige beheerbudget is de uitvoering van de ambities niet mogelijk. Wel ziet het Groengebied vijf oplossingsrichtingen om het budget te verruimen:

1. Verdienvermogen van het recreatieschap vergroten door meer horeca, meer evenementen en door de invoering van leges en gebruiksvergoedingen op populaire plekken;
2. Hardere keuzes maken welke deelgebieden (of plekken) op hoog niveau worden beheerd en welke juist minimaal worden onderhouden;
3. Aantrekken van investeringen voor hoogwaardige herinrichtingsprojecten door participanten;
4. Inzetten van subsidies voor het vergroten van de biodiversiteit;
5. Meegroeien van het beheerbudget met de bevolkingstoename.

Wij kunnen ons vinden in de bovenstaande mogelijke oplossingsrichtingen om meer budget te creëren, echter wij geven voor de duidelijkheid het recreatieschap mee dat bij nieuwe ontwikkelingen de gemeentelijke en provinciale ruimtelijke plannen op het gebied van natuur leidend zijn en deze gerespecteerd dienen te worden. Tevens vinden wij dat de uitwerking van het ambitiedocument niet moet leiden tot verhoging van de deelnemersbijdrage voor de provincie. De bovengenoemde oplossingsrichting 5 betreft de provincie niet. De provincie betaalt een vaste percentage deelnemersbijdrage aan het recreatieschap, terwijl de gemeenten de aan de hand van inwonersaantallen hun bijdragen betalen. Het lijkt ons verder een goede aanpak om binnen het recreatieschap keuzes te maken voor beheerniveau in verschillende deelgebieden.

Communicatie

De communicatie wordt verzorgd door Recreatie Noord-Holland ondersteunend aan de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Groengebied Amstelland.

(Burger)participatie

Onder Inleiding, de paragraaf 'Participatie door middel van Swipocratie' hebben wij toegelicht hoe (burger)participatie plaatst heeft gevonden.

4. Proces en procedure

De deelnemers van het recreatieschap zijn gevraagd, bij voorkeur, uiterlijk 13 juni 2023 hun zienswijzen op het concept ambitiedocument kenbaar te maken. Dit is niet haalbaar. Volgens de interne procedures en planning kan de PS-commissie NLG op 19 juni 2023 dit stuk inhoudelijk behandelen. De plenaire vergadering van PS is op 10 juli 2023. Wij zullen dan na de commissievergadering de provinciale reactie onder voorbehoud van goedkeuring van PS ambtelijk doorgeven aan het recreatieschap.

Het dagelijks bestuur van het recreatieschap voegt de commentaren waarin uw zienswijze is vervat bij het concept ambitiedocument en legt deze voor aan het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur neemt op 13 juli 2023 een besluit om het ambitiedocument vast te stellen.

5. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

dhr. A.Th.H. van Dijk, voorzitter

dhr. H.J. Schartman, plaatsvervangend provinciesecretaris

Ontwerpbesluit

Nr. 772861/2046697

Provinciale Staten van Noord-Holland;

overwegende dat het ontwikkelen van een ambitiedocument tot de taken van het recreatieschap Groengebied Amstelland gerekend kan worden en de provincie Noord-Holland een deelnemer in de gemeenschappelijke regeling van dit recreatieschap is;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 30 mei 2023;

gelet op:

- de bepalingen, vervat in 'artikel 3: Taak en bevoegdheden' van de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Groengebied Amstelland;
- het advies van de betreffende Statencommissie.

besluiten:

1. In te stemmen met het concept ambitiedocument 'Sprong naar de toekomst 2023-2033' van het recreatieschap Groengebied Amstelland onder voorbehouden van:
 - de uitwerking van het ambitiedocument voor de provincie geen extra deelnemersbijdrage betekent en;
 - bij (nieuwe) ontwikkelingen de gemeentelijke en provinciale ruimtelijke plannen, wet- en regelgeving op het gebied van natuur leidend zijn en deze gerespecteerd dienen te worden.
2. Het dagelijkse bestuur van het recreatieschap Groengebied Amstelland per brief te informeren over uw zienswijzen.

Haarlem,

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, statengriffier